

Důvodová zpráva

Dne 20.02.2026 se na Statutární město České Budějovice obrátila [REDAKCE] s žádostí o poskytnutí mimořádné dotace na zajištění činnosti asistenta sociální péče. Žadatelka předkládá projekt na 2 roky.

OBDOBÍ	POŽADOVANÁ DOTACE
1. rok	948.000 Kč
2. rok	970.000 Kč
Celkem	1.918.000 Kč

Předložená žádost nespĺňuje základní formální náležitosti, zejména není uvedena řádná identifikace žadatele ani bankovní spojení.

Asistent sociální péče není registrovaným poskytovatelem sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Jedná se o fyzickou osobu, která nevykonává činnost jako podnikatel ani jako zaměstnanec registrované sociální služby.

Vztah mezi asistentem a klientem je soukromoprávní, založený smlouvou dle § 83 zákona o sociálních službách. Město nemůže finančně podporovat soukromé vztahy mezi fyzickými osobami ani nahrazovat jejich vzájemné odměny.

Asistent sociální péče nepodléhá registraci, kontrolním mechanismům ani standardům kvality. Město tak nemá možnost ověřit kvalitu, rozsah ani hospodárnost poskytované péče.

Péče asistenta je hrazena z příspěvku na péči, který je státní dávkou určenou právě k tomuto účelu. Poskytnutí dotace by znamenalo nesystémové doplňování této dávky.

Činnost asistenta je individuální a neslouží veřejnosti ani širší cílové skupině. Dotace města mají podporovat veřejně prospěšné aktivity.

Argumenty uváděné v bodě 5 Žádosti „Specifika a problém“ (nemáme nárok na neschopenku ani jiné státní kompenzace, v případě nemoci asistenta hrozí výpadek péče, nízké příjmy klientů neumožňují plně pokrýt náklady, finanční nestabilita ohrožuje kontinuitu služby) jsou zcela zavádějící a irelevantní. Asistent sociální péče je osvobozen od povinnosti zdaňování částky do maximální výše příspěvku na péči ve IV. stupni v úhrnu (tedy aktuálně do měsíční výše 27.000 Kč) dle § 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.

Stát hradí zdravotní pojištění osobám, které pečují o osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost), III (těžká závislost) nebo IV (úplná závislost). Zároveň se tato doba péče započítává jako tzv. náhradní doba důchodového pojištění, tedy pro účely vzniku nároku na důchod.

Na druhou stranu se tato doba nepovažuje za dobu účasti na nemocenském pojištění. Z toho důvodu pečující osobě nevzniká nárok na dávky nemocenského pojištění, včetně peněžité pomoci v mateřství.

Důvodem je skutečnost, že asistent sociální péče není zaměstnancem. Právní úprava proto neřeší například nárok na dovolenou ani její finanční náhradu. Stejně tak není upravena odpovědnost za případnou škodu – ať už na zdraví osoby, o kterou je pečováno, nebo na jejím

majetku (např. kompenzační pomůcky či vybavení domácnosti). Na rozdíl od registrovaných sociálních služeb zde tedy chybí jasně nastavená pravidla a odpovědnostní mechanismy.

I z těchto na jedné straně „výhod“ a na straně druhé nepovinnosti např. odpovědnosti za způsobenou škodu, neplnění standardů kvality je zřejmé, že zákonodárce tuto činnost sice akceptuje, ale pouze jako jakousi doplňující (sousedskou výpomoc). Nepředpokládá se její jakákoliv profesionalizace, kterou popisuje žadatelka, když uvádí, že chce zajistit stabilitu personálu, rozvoj služby atd.

V předložené žádosti je použita terminologie, která může u veřejnosti vyvolávat dojem, že žadatel působí jako registrovaný poskytovatel sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tato formulace může vést k matoucí či nesprávné interpretaci a zároveň vyvstává podezření, zda se nejedná o poskytování sociální služby bez registrace. Z tohoto důvodu byla žádost postoupena odboru sociálních věcí Krajského úřadu Jihočeského kraje k prověření, zda nedochází k poskytování neregistrované sociální služby a k možnému obcházení zákona o sociálních službách.

Žádost byla dne 05.03.2026 projednána Sociální komisí Rady města České Budějovice, která vydala negativní stanovisko k její podpoře (viz usnesení č. 2/2026).

Žádost byla dne 30.03.2026 projednána také Radou města České Budějovice, která vydala také negativní stanovisko k její podpoře (nepřijato usnesení).